

10 JUNI 2012 – TIENDE ZONDAG DOOR HET JAAR

COMMENTAAR BIJ DE ZONDAGSLEZINGEN

— Jean BASTIAENS —

Jezus op het tweede gezicht

INDIEN JEZUS ZOU OPTREDEN in onze tijd, zouden wij dan niet net zo reageren als zijn verwanten en zeggen: „Die man is niet bij zijn verstand! Kijk eens hoe hij leeft: als een vrijbouter, iemand die eet en drinkt met zondaars, iemand die het gezag ondermijnt, iemand die zich boven de regels stelt, iemand die zich heel wat aanmatigt en bovendien het schorem van de straat tot zijn aanhang rekent. Hij stelt armoede boven rijkdom, hij prijst de zondaars en bekritiseert de rechtvaardigen, hij werkt de leiders permanent op de zenuwen! De messias van Israël? Laat me niet lachen!”

Maar indien Jezus nu eens in Colombia zou optreden, of in Mali, of op de verre plattelandsgebieden van China, misschien zouden de mensen daar Hem wel herkennen. Ze zouden zeggen: „Die man heeft tenminste lef, en ‘lef’ komt toch van het Hebreeuwse woord voor ‘hart’? Wij voelen ons door hem erkend, ernstig genomen. Hij herstelt ons in onze waardigheid. Hij neemt het op voor de kleinen en durft de machtigen en de rijken in de ogen te kijken.”

Als we het evangelie van deze zondag lezen, zien we dat Jezus het inderdaad niet onder de markt had. Noch zijn verwanten – geen sant in eigen land – noch de Schriftgeleerden uit de Heilige Stad kunnen Hem uitstaan. Hij verzamelt wel veel volk rond zich, maar wat voor een volk! Zijn verwanten vinden dat Jezus het te hoog in zijn bol heeft, terwijl de Schriftgeleerden een hele stap verder gaan. Zij erkennen dat Jezus mensen geneest, maar wijten dit aan het feit dat Hij bezeten is door de vorst van de demonen en juist daardoor de demonen weet te bezweren. Het is een slimme redenering, waarmee ze Jezus schaakmat trachten te zetten. Kan Hij zich nog verweren?

Jezus reageert wel degelijk. Hij is niet enkel kwaad, Hij is razend. Wat zijn dat voor mensen die het goede weten voor te stellen als het kwade! Hoe vertroebeld moet je geest zijn, om genezing en bevrijding van mensen toe te schrijven aan de macht van de boze genius? Jezus' woede blijkt uit het onverbiddelijke van zijn uitspraak: „Wie zondigt tegen de heilige Geest, krijgt in eeuwigheid geen vergiffenis.”

We stuiten op de weerstand die het optreden van Jezus heeft opgeroepen. De lezing laat ons aanvoelen hoe moeilijk het soms geweest moet zijn voor Jezus en zijn leerlingen. Bij Johannes horen we Jezus op een gegeven moment tegen zijn leerlingen zeggen: „Wilt ook gij Mij verlaten?” Maar er zijn er, die in de sfeer van verdachtmakingen en spot weten: „Gij hebt woorden van eeuwig leven. Tot wie zouden wij anders gaan?”

Jezus roept verzet op. Dat is een gegeven en het is van alle tijden. Ook bij ons, zijn leerlingen, roept Hij verzet op. Want Hij is ons altijd voor. Als wij denken dat we genoeg hebben gedaan, heeft Hij al een nieuwe stap gedaan. Of we dachten dat we het zo goed deden en zo goed bedoelden, en dan worden we door Hem ontmaskerd.

Wat hebben we nodig om Jezus te leren kennen zoals Hij is? Een tweede oog. Of noem het de noodzaak om opnieuw geboren te worden. Van nature lijken wij, mensen, eraan gewoon de dingen op het eerste gezicht te bekijken. De werkelijkheid is plat. We worden geboren en we sterven en daar tussenin moeten we er maar iets van zien te maken. Deze mens heet Adam. Hij weet dat het eten van de vrucht hem de ogen heeft geopend: „Ik ben een naakte mens en ik schaam me en verberg me en probeer me anders voor te doen dan ik ben.” Adam moet leven met het besef van de eindigheid van alle dingen en vooral ook de dubbelzinnigheid van alle dingen, vooral de dubbelzinnigheid van de seksualiteit. Adam weet wel dat hij tekortschiet, maar hij schuift het van zich af en wijst naar de vrouw. En Eva wijst naar de slang. De menselijke zelfverdediging heeft nog nooit hoge toppen geschoren.

Paulus zegt: „Inderdaad, naar de uitwendige mens gaan wij ten onder.” Maar niet als wij verder leren kijken. Niet als wij, aan alle ergernis voorbij, Jezus bij ons in huis ontvangen zoals Zacheüs dat gedaan heeft. Niet als wij, aan onze hoogmoed en opgedraaid zelfbeeld voorbij, Jezus leren zien als iemand die werkelijk geneest en vrede brengt in ons hart. Maar dan moeten wij onze kijk op Jezus vernieuwen. Dan moeten we niet buiten blijven staan zoals Jezus' verwanten, maar bereid zijn onze vooroordelen los te laten en binnengaan.

EERSTE LEZING

GENESIS 3, 9-15

Nadat Adam van de boom gegeten had, riep de Heer God de mens en vroeg hem: „Waar zijt gij?”

Hij antwoordde: „Ik hoorde uw donder in de tuin en toen werd ik bang, omdat ik naakt ben; daarom heb ik mij verborgen.”

Maar de Heer God zei: „Wie heeft u verteld dat gij naakt zijt? Hebt ge soms gegeten van de boom die Ik u verboden heb?”

De mens antwoordde: „De vrouw die Gij mij als gezellin gegeven hebt, zij heeft mij van die boom gegeven en toen heb ik gegeten.”

Daarop vroeg de Heer God aan de vrouw: „Hoe hebt gij dat kunnen doen?”

De vrouw zei: „De slang heeft mij verleid en toen heb ik gegeten.”

De Heer God zei toen tot de slang: „Omdat ge dit gedaan hebt, zijt gij vervloekt onder alle tamme dieren en onder alle wilde beesten! Op uw buik zult ge kruipen en stof zult ge vreten, alle dagen van uw leven! Vijandschap sticht Ik tussen u en de vrouw, tussen uw kroost en het hare. Het zal uw kop bedreigen en gij zijt hiel!”

TWEDE LEZING

TWEDE BRIEF AAN DE KORINTIERS 4, 13 — 5, 1

Broeders en zusters,

Wij bezitten die geest van geloof waarvan de Schrift zegt: „Ik heb geloofd, daarom heb ik gesproken.” Ook wij geloven en daarom spreken wij. Want wij weten dat Hij die de Heer Jezus van de doden heeft opgewekt, ook ons evenals Jezus ten leven zal wekken om ons tot zich te voeren, samen met u. Want alles gebeurt voor u: de genade moet zich in velen vermenigvuldigen zodat steeds meer mensen dank brengen aan God, tot eer van zijn Naam.

Neen, wij geven de moed niet op. Al gaan wij ook ten onder naar de uitwendige mens, ons innerlijk leven vernieuwt zich van dag tot dag. De lichte kwelling van een ogenblik bezorgt ons een alles overtreffende, alijdurende volheid van glorie. Wij houden het oog gericht, niet op het onzichtbare, maar op het zichtbare; wat wij zien gaat voorbij, de onzichtbare dingen duren eeuwig.

Wij weten het immers: als de tent die onze aardse woning is, wordt neergehaald, heeft God voor ons een gebouw gereed in de hemel, een onvergankelijk, niet door mensenhand vervaardigd huis.

EVANGELIE

MARCUS 3, 20-35

In die tijd ging Jezus naar huis en weer stroomde zoveel volk samen dat zij niet eens gelegenheid hadden om te eten. Toen zijn verwanten dit hoorden, trokken zij erop uit om Hem mee te nemen, want men zei dat Hij niet meer bij zijn verstand was. De schriftgeleerden die uit Jeruzalem gekomen waren, zeiden dat Beëlzebul in Hem huisde en dat Hij door middel van de vorst der duivels de duivels uitdreef.

Hij riep hen bij zich en sprak tot hen in gelijkenissen: „Hoe kan de ene satan de andere uitdrijven? Wanneer een rijk innerlijk verdeeld is, kan dat rijk geen stand houden. Wanneer een huis innerlijk verdeeld is, zal dat huis geen stand kunnen houden. En wanneer de satan opstaat tegen zichzelf en verdeeld is, kan hij geen stand houden, maar is zijn einde gekomen. Bovendien, niemand kan binnendringen in het huis van een sterke om zijn huisraad te roven als hij niet eerst die sterke heeft gebonden. Dan pas kan hij zijn huis leeghalen. Voorwaar, Ik zeg u: alle zonden zullen aan de mensen vergeven worden, ook alle godslasteringen die zij uitgesproken hebben, maar als iemand lastert tegen de heilige Geest krijgt hij in eeuwigheid geen vergiffenis; hij is bezwaard met een eeuwig blijvende zonde.” Dit omdat zij gezegd hadden: „Er huist een onreine geest in Hem.”

Eens kwamen zijn moeder en zijn broeders, en terwijl zij buiten bleven staan, stuurden ze iemand naar Hem toe om Hem te roepen. Er zat veel volk om Hem heen, dat het bericht doorgaf: „Uw moeder en uw broeders daarbuiten vragen naar U.”

Hij gaf hun ten antwoord: „Wie is mijn moeder, wie zijn mijn broeders?” En terwijl Hij zijn blik liet gaan over de mensen die in een kring om Hem heen zaten, zei Hij: „Ziehier mijn moeder en mijn broeders. Want mijn broeder en mijn zuster en mijn moeder zijn zij die de wil van God volbrengen.”

Schriftlezingen © Katholieke Bijbelstichting's Hertogenbosch, www.bijbel.net